

[Drachmann.]

Situation. I Bemærkningerne til det Forslag til Rigsdagsbeslutning, hvorved vi i den høje Rigsdag ratificerede Konventionen, hedder det — med den højtærede Formands forventede Tilladelse skal jeg citere dette og et Par andre Steder —, at man fra dansk Side har givet Udtryk for et Ønske om en handelspolitisk Hjælp ud fra denne Konvention, saaledes at de forskellige Lande skulde fortsætte det paabegyndte Samarbejde paa det handelspolitiske Omraade,

„saaledes at de træder i Føling med hinanden, naar Opgaver af fælles Interesse foreligger, f. Eks. naar Lande udenfor de kontraherende Parters Kreds iværksætter Toldforhøjelser, som maa antages at skade de kontraherende Parters Interesser“.

Et saadant Forslag lykkedes det ikke at faa gennemført, men jeg vil gerne stærkt understrege, at Aanden i disse Bemærkninger er heldigvis ført ind i Oslo-Konventionen og fra anden Side — jeg kan nævne fra norsk og ogsaa fra svensk Side — senere anerkendt og accepteret fuldt ud.

I Bemærkningerne hedder det videre — idet man forklarer, at selve den Tanke, der ligger i denne Henstilling, dette Forslag fra dansk Side, ikke er blevet omsat i en egentlig Paragraf, men til Gengæld er overført i en Protokoltilførsel —, at denne Protokol

„bygger i det store og hele paa det fra dansk Side fremsatte Forslag“

— det jeg omtalte før —, og selve Protokollens Ordlyd er da, for saa vidt angaar det her berørte Emne, følgende: De paagældende Regeringer vil

„yde deres Støtte til internationale Bestrebelse, som gaar ud paa at formindske Hindringerne for Handelen og forbedre de almindelige Vilkaar for Om sætningen. Med disse Formaal for Øje og for at varetage deres fælles Interesser har Regeringerne til Hensigt at fortsætte det af dem i Løbet af 1930 indledede Samarbejde paa det økonomiske Omraade“.

Dette er det, jeg kaldte Danmarks Indsats i denne Konvention, og dette er det, jeg synes gør det naturligt, om der nu paa Basis af den Situation, som ogsaa den højtærede Udenrigsminister omtalte, fremkom et dansk Initiativ paa dette Omraade. Fra konservativ Side sagde vi, da vi behandlede Konventionen i dette høje Ting, at Kernen i denne Konvention maatte være, naturligt og faktisk, den tættere Føling mellem de nordiske Lande, hvor der alt i Forvejen paa saa mangfoldige Omraader er lagt Rammer og

Fundamenter for Samarbejde og Fællesskab. Jeg henviser til den Tale, jeg paa mit Partis Vegne havde den Ære at holde ved den Lejlighed. Det saaledes af os den Gang fremførte mener vi i Dag med yderligere Styrke. Det er lige saa godt at sige Sandheden, som den er — baade den subjektive og den objektive Sandhed stemmer i denne Sag overens —, at de to Lande, Holland og Belgien, der ogsaa er med i denne Konvention, ligger i et andet politisk-økonomisk Plan end de nordiske Lande, og saaledes som Forholdene har udviklet sig, er jeg ganske klar over, at disse to Lande, hvor værdifuld end deres Bistand kan være i bestemte Sager, ikke mindst i en fælles Optræden i Genève og andre Steder, alligevel er en vis Hemsko for den egentlige tættere Føling, der kunde forene de nordiske Lande til en mere slagdygtig, slagkraftig Blok, end det vil være muligt, hvis hele Oslo-Konventionen skal tages under eet.

Jeg mener, at vi i Dag staar i den samme Situation som under Krigen, nemlig, at der kræves et økonomisk Samarbejde i Norden, og vi har da Krigens Erfaringer at bygge paa. Naar dette er sagt, mener jeg hermed, at det vigtigste er at faa fælles Linier fastlagt, og fastlagt i Tide, sigtende paa alle Eventualiteter. Der er desværre ikke saa mange, hvis man tager Hensyn til de saakaldte onde Eventualiteter, som den højtærede Minister omtalte. Hovedsagen her er ikke blot at styrke ved fælles Optræden, men nok saa meget at hindre isolerede Skridt foretaget af en af Deltagerne i det nordiske Samarbejde paa Omraader, hvor han selv ingen Interesser har, hvor han altsaa i og for sig ingen Gavn faar af det, han foretager sig, men hvor han principielt kan skade sine Medparter i meget høj Grad. Det var Krigens Lære paa dette Omraade i de nordiske Lande; et for et blev, om jeg saa maa sige, pillet ud udefra og tvunget ind i Principper og Overenskomster, som maaske ikke i Øjeblikket generede den paagældende Part, men hvis Konsekvenser viste sig at være overmaade farlige og ubehagelige for andre nordiske Lande.

Den højtærede Udenrigsminister erklærede med Hensyn til dette nordiske Samarbejde, at der var en stadig Føling mellem de til Oslo-Konventionen knyttede Lande. Dette tvivler jeg selvfølgelig ikke om, naar Ministeren siger det, men jeg tror ikke, at denne Føling er stærk nok, og vil gerne give et saa stærkt Udtryk som muligt for, at vi fra vor Side kunde ønske, at den blev mere intim. Jeg er bange for, at det gaar nu, som det gik under Verdenskrigen, at